

Yttrande över förslag till detaljplan för Skeppsbron

YimbyGBG

YimbyGBG är ett politiskt obundet nätverk av medborgare som vill se mer tät, levande blandstad i Göteborg. Vi vill genom positiv, konstruktiv feedback möjliggöra en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar stadsutveckling. Vi vill att vårt stadsbyggande ska ändra riktning från gles bilstad till tät blandstad. YimbyGBG har för närvarande över 850 medlemmar.

För mer information besök YimbyGBG:s hemsida: <http://www.yimby.se/gbg>

Yttrande

YimbyGBG ställer sig mycket positiva till Stadsbyggnadskontorets förslag till detaljplan för Skeppsbron. Det finns väldigt många glädjande aspekter av denna plan som är värda att lyfta fram. För det första är det oerhört viktigt att man nu, i detta centrala läge, för en gångs skull vågar bygga konsekvent stadsmässigt. Riktiga stadskvarter med tydliga gaturum har varit sorgligt sällsynta i svensk stadsplanering de senaste 80 åren. De få försök som gjorts har på sin höjd liknat tätare förortsbebyggelse. Orsaken är enkel. Det går inte att kompromissa med stadens grundläggande strukturella element om resultatet ska bli bra.

Det är också därför det aktuella planförslaget är så lyckat. Planen anknyter till och förstärker stadens övergripande rutnätsstruktur, istället för att klippa av och försvaga det. Gatunätet är öppet, utan återvändsgränder och barriärer. De föreslagna kvarteren består av gathus som möter gatan, istället för lameller och punkthus som distanserar sig från gatan med gräsplättar och buskremсор. Kvarteren i sig består av många olika mindre huskroppar, vilket skapar förutsättningar för arkitektonisk variation och social och funktionell blandning. Lokaltätheten föreslås bli hög vilket ger möjligheter för en stadsmiljö som lever under stor del av dygnet. I samband med spårdragningen kommer även Lilla torget att rustas upp och utvecklas vilket är mycket positivt. Det är också välkommet att Rosenlundsverkets utformning och koppling till omgivande stadsmiljö ses över.

Det finns samtidigt några punkter där förslaget brister, som måste åtgärdas innan planen förverkligas.

1. I området finns två byggnader som ur kulturhistoriskt perspektiv är särskilt värdefulla, Merkurhuset och Kinesiska muren. Hur länge dessa byggnader kan stå är en öppen fråga. Den enda fördelen med att riva dem i samband med att man bygger resten av Skeppsbron skulle vara eventuella samordningsvinster för exploatören och att det enorma parkeringsgarage som förbereds under marken kan bli ännu större. Det kan dock knappast anses som tillräckliga skäl för att skynda på en rivning av dessa unika byggnader. De nackdelar som en rivning av dessa byggnader skulle innebära i form av förlorat kulturhistoriskt värde och arkitektonisk variation är oerhört mycket större. YimbyGBG anser därför att detaljplanen tydligt borde ange att dessa byggnader inte ska rivas, utan istället bevaras och utvecklas.

2. Den föreslagna hushöjden (5-8 våningar) är generellt sett för låg. Det är positivt att en varierad hushöjd eftersträvas men snittet borde ligga högre. Fördelarna med en förtätning är uppenbara i form av fler bostäder och större utrymme för social och funktionell blandning. Även om de bostäder som på så vis tillskapas får något sämre tillgång till direkt solljus i lägenheten, så kommer de likväl att vara attraktiva på grund av läget. Det höghus som planeras måste också få möjlighet att bli högre än 16 våningar. Här finns ingen anledning att sätta en godtycklig höjdribba. Låt byggnaden bli så hög som det finns intresse för att bygga. Det viktiga är inte att byggnaden "stör" så lite som möjligt utan att den arkitektoniska gestaltningen blir tilltalande och uttrycksfull.

3. De täta stadskvarter som idag utgör stadens mest attraktiva delar består av sammanhängande kvarter. Slutna kvarter ger fördelar som bullerfria och skyddade innergårdar. I liggande förslag har dock bullerhål skurits ut ur kvarterens sidor. Den explicita avsikten är att förbättra siktlinjerna för de boende. Nackdelen med denna lösning är att man då släpper in buller från gatorna. En annan negativ aspekt är att man förlorar en betydande mängd fastighetsyta samtidigt som man med all sannolikhet avsevärt höjer prisnivån på de lägenheter som blir kvar. I grunden är det ett sätt att minska antalet lägenheter med dålig utsikt. Detta är möjligtvis (men inte säkert) rationellt ur ett företagsekonomiskt perspektiv, men är direkt irrationellt om man vill skapa möjligheter för prisvariation och social blandning. YimbyGBG föreslår därför att man helt avstår från att skära ut bullerhål i de slutna kvarteren, alternativt att man nöjer sig med bullerhål i ett av de tre kvarteren.

4. Enligt detaljplanen ska ett parkeringsgarage i ett eller två våningar anläggas under kvarteren. Källarparkering är ur stadsutvecklingssynpunkt en betydligt bättre lösning än ytparkering. Samtidigt medför det vissa problem i och med att byggkostnaderna ökar med flera hundratusentals kronor per parkeringsplats. Prisnivåerna blir högre vilket leder till minskad social blandning. Man utgår i förslaget från att mellan 50-70% av hushållen ska äga bil, trots att färre än 30% av befintliga hushåll i centrum faktiskt äger bil. Med en lägre p-norm i detta centrala och väl kollektivtrafikförsörjda läge skulle fler lägenheter också kunna byggas. YimbyGBG föreslår därför att p-normen justeras nedåt.

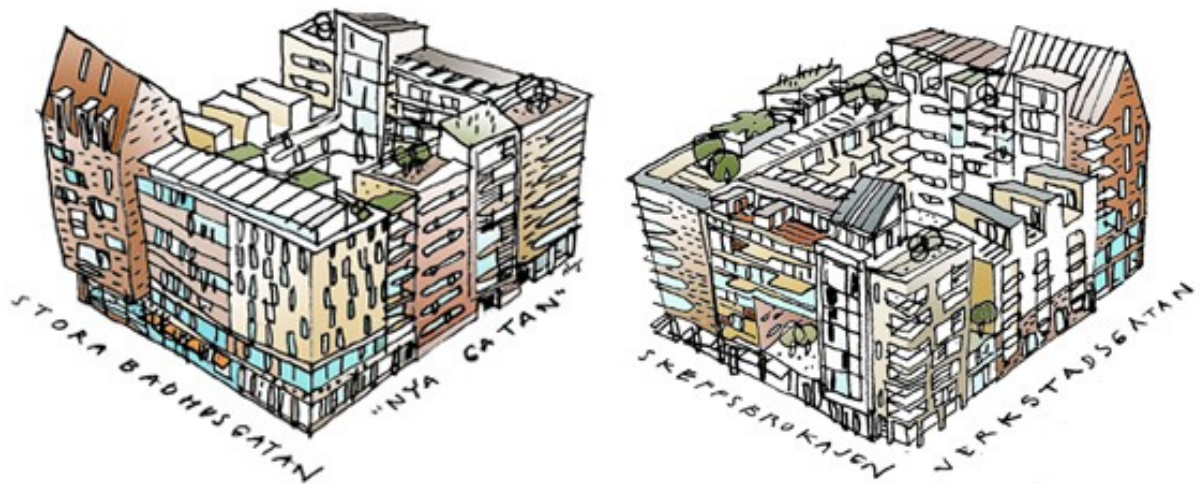
Planerat parkeringsgarage

Det är också viktigt att nedfarterna till det planerade parkeringsgaraget utformas på ett sätt som minimerar barriäreffekter i stadslandskapet. Ramper på gatumark bör undvikas. Angöring bör hellre ordnas på tomtmark, genom port och i direkt anslutning till gatunätet.

5. Göteborg är en starkt segregerad stad. Det är ett uttalat mål från alla politiska partier att minska segregationen. Det är därför mycket angeläget att man gör allt som kan göras för att skapa social blandning, även inne i centrum. Upplåtelseform specificeras inte i detaljplaner, men förslaget nämner 25% som ett riktvärde utifrån kommunens budgetmål. YimbyGBG anser att detta är för lågt. Det är viktigt att säkerställa att minst 50% av lägenheterna blir hyresrätter.

Enbart upplåtelseform garanterar dock inte social blandning, till det behövs en varierad prisnivå. Det är därför det är viktigt att detaljplanen ger de rent fysiska och strukturella förutsättningarna för varierade prisnivåer som vi behandlat tidigare (hushöjd, kvartersform, p-norm). Den småskaliga fastighetsindelningen ger också möjlighet för fler entreprenörer att medverka och skapar på det viset utrymme för en hälsosam konkurrens som ökar möjligheterna till prisspridning.

6. Det är viktigt att ambitionen att skapa estetiskt varierade kvarter bibehålls. Det finns i samtida svensk arkitektur en olycklig tendens till utslätad standardisering och enhetlighet vad gäller färg och formspråk. En förutsättning för att den eftersträvade variationen ska uppnås är att den småskaliga fastighetsuppdelningen bibehålls och att antalet byggbolag och arkitekter maximeras. Här kunde planförslaget ha varit tydligare i sina krav. Goda föresatser väger ofta lätt mot ekonomiska realiteter. Ska den arkitektoniska variationen säkerställas krävs att Stadsbyggnadskontoret och Byggnadsnämnden kraftfullt understödjer detta vid en fortsatt exploatering.

Den arkitektoniska variationen kan förhoppningsvis föras från vision till verklighet

Som helhet är denna detaljplan dock lysande stadsbyggnadskonst och YimbyGBG vill rikta ett varmt tack till de skickliga stadsplanerare som varit med och tagit fram detta förslag. Förhoppningsvis kan detta projekt vara ett föredöme för andra stadsbyggnadsprojekt i Göteborg. Ska vi kunna leva upp till de mål som finns stadens översiktsplan borde betydligt fler projekt hålla samma höga nivå som detta.

Kontakt

Kontaktperson för detta yttrande är:

Johannes Åsberg

Nordhemsgatan 70A

413 09 Göteborg

johannes@yimby.se